

տե՛հու եւրա իւ՛է Դիրքէր վէ Աւետարանի
լար օգոճեալ, Արհ. Իսապէ՛եան Եպիս-
կոպոս տախի «Աստուած մե՛ծ» քարոզըր
Թէ՛ղաննի ի՛նքմիշ տիր: Պու առաջալսան
սե՛րա եհնիկաթողիկոսա՛ միւղէյեյե՛ն Ս. Պա-
տարազ Է՛լպիսէսի կիլիստիորիմիւ, վէ քէն-
տախի Բե՛մ իղէրթնեան տիղ օգճօրմիւ օլ-
տոգըը հալտը, Եպիսկոպոսար Եթաֆըրը
Իհաթա իտիպ, պիը Թէրսի ին կէթիրի-
լէն Հայրապետիկէ մախտուս գըրմըր
«քօղը» պալընա գօմոճլար վէ Հովուա-
կան Գաւազանը էլիսն վէրմիլէր տիր:
Պու սուրէթլէ միւլաբիլէյ իրեթպ. Սապ-
պաղեան է՛ք. հաղրէթլէրի, «Օն Իբրնճի-
Պօղոս Պետրոս» իսմ վէ իւնվանըյա էլ-
մէյնէ՛ գաթօրթ, ճէմաաթը Գաթողիկոսը
իւնա իսմիմի տիր:

Պէտլէնէ՛ն Օրհնութիւն աշինի խիթում
պուլուպ, հէնի կաթողիկոս հազրէթլէրի
Գիւրբաինէն չըգ՛մը, վէ քտաֆֆէյի Արք.
վէ Եպիսկոպոսար իլ Դաստա պուրաշան
ըհհանիլէր՝ միւշարիւնէն տէրողուշ վէ
լինի պուս իմիմիլը տիր, էհալիտէն պա-
զըլարը տախի պուր ըհամէ իշիթիքէր իլւ-
միշէր տիր, Պատէհու միւշարիւնէ՛ն հազ-
րէթլէրի, Արհ. Կիլիսան Զուրիկ Արք. իլէ
Արհ. Ճնտոնեան Ներսէս Եպիս. Իրիեան-
ւարընտա օլտուղը հայտէ, Սեղանա կի-
տէրէք, Զայտարը Պատտարապ պաշլամըն
տրր:

Արհ. Կարապետ Եպսկ. Քչուրեան՝ Աւստարանը օգոստոսը, լէ Նաֆրիեան Աւտոն բաշա հազրէթլէրի տախի Աւստարանը էօթմիւն տիւր:

Գերյ. Ներսէս Ծ. Վ. Աճէմեան՝ մէզ-
քիւր Օրհնութիւն աշխրհաւէ Արարողա-
պետիք վազիֆէսինի մունթազամէն իճրա-
խլէմիշ տիր :

Զայնաւոր Պատարաք պիր սասի գա-
տար աէվաւ ի թմիլ զէ Ս. Յովնան Ոսկե-
բերան քիրիսէսի չպրապետի Ներսէս Էֆ-
եթիառազէրտեանըն իրեասէթի ալթընտա-
թէղաննիեաթ միւքէմէլ աուրէթտէ իմրա-
իտիլիի աիր :

Գուռասարը չէր կրկին խիթաւորնտա պիւր
մուխթաւար արու տաճառ ինքա իտիւմը,
վէ պատէհու Կ-մաթրիկի ճէտառ իր ժող-
ջողտա Սեորոս ժիւ. Սապպաղեան է ք
հազար թիւը Քիւրորսին չըզարաք. «Իր
նութը թարթրիւյ իրառ իթմը, վէ խ-
թաւորնտա, քարու քէնտը Շէհրեան Յով-
սէփ է ք. Թարաքնտան ճէմաթթա նայի-
օլալէլաիկիւթ էլթաթը Շահտէտէն առ-
լալը Զաթը Նաթըրի Քառուհի հազարն
տա պիւր տուա օղունաղաւ, նուզըն
թարաքնտան աթիւսան օլունտու շարը

Պատենու էնենպի միւսափրոյնի թրում
հազարաթը, Դաստա, Կ-Բաթրիզ իււթպ
էֆ. հազենթէրնէ թազտիւի թէպրե-
եաթ իւէ, Էլէրինի պուս իթմիւնէր տիր
Պու սըրասա Կ-Բաթրիկի միւշարիւնէ հեր
պրեւենի պրեւի միւնստիպ թապրում լէ
քէլիւթաթ իւէ պէեստը թէնէքքըւրաթ լէ
էք միւնսնիւթ իյլ միւնէր թէնէքքըւրաթ լէ

ԲԱԹՐԻԳԼԻՔ ՄԷՄՈՒՐԻՅԵԹԻՆԻՆ
ԹԱՍՏԻԳԻ ՐԷՍՄԻՍԻ

[illegible]

բաժնորստան տախի պուռ վէսիւն իւն ըսմը
Թէպրիեաթը իյֆա իթմիյ տոր։ Բիւթպ.
Կ-Բաթրիգ էֆ. հազրէթլէրի տէ, իյպու
լուժֆը ճէլիլի հազրէթի Շէհրիեարիաւն
տուլաը ֆէվզէլլահէ մէմուռ վէ միննէթ-
տար պուլունարըլարսընը վէ պիւթիւն ճէ-
մաաթը իւն պէրապէր, հէր պար սաաա-
գաթ վէ սպուռտիւնէթ տէ տէվամ իւն,
տոււալը ճուսր ու իդպալը հազրէթի Բաաի-
շահիյ իյֆաաւն հէրի տուրմահահազըրը
աէրմիսան իթմիյ տոր։

Գե-Բաթրիկը մեմուրիեկներն մուսաառագ իրառեկ աշխիշին չէր ֆարսուր պոյրուլարը, վէ ու պապուէքի ֆերմանը Հիւսայունըն իրաւ զըընարըը Թընկըը Սիւմն էֆ. Թարաֆրնասն, պիր տուաի միւնասիպ իլէ հազըրունա Թէպլիդ Խուլ-տիկննատ, պլեյնիւմէ հազըրուն «Բասաի-հաշըմ Էգգ Էտաշ» տուսարըը Թէքրար իմ-միլէր տիր:

ኒበኩፀዓረሁር

Պետ. մէրապիտեան ոստիրա, մի վրէժէ միւ-
նասիպ պագը թափերի ետեւս շիֆահի-
նութիւլար իրատ իտիմիւր տրիւ Կ-նաթ-
րիք մէքիլի Աքն. Աւետիս Արք. Արփիար-
եան շիֆահի նութիւլընաս, ումոււ Եպիս.
Կոպուսլարըն, թէնապիլիինիւ լէ ճէմասթըն
թէլէճմանը ուարալ, միմուրիթիլ ճէտա-
թէլէճմանն աուալար ըրութպ. Կ-նաթրիք
էք. Նազըլթէլէճմանն թագտիմի թէպրի-
քեաթ իլմիւ, վէ ճէր սընըքէ Էսալլիկն
քէնտիլէճմանն մուհապպէթի սամիմանէսի
պուրուսուղընը, վէ տափմա հիւրմիթ ու-
րիւեաթթիլ լէ ճէլման կէլէն մուաւլէնիթ-
մա տրիլիլը գուսուր իթմէնէճէկինի տըր-
միեան իլլմիւ տրիւ:

Գեր. Պատուհասեան Կարապետ Վ.,
Թահրիրի նութ գրեալ, միւշարիւյնին էլ-
նաթ վէ խոսախիլ ոէմուռէնսնին սէնա ի-
ւէ, ինթիխապը վազըտան տօլաեը պէնանը
մէմուռնիյեթ վէ թէպրիքեաթ իտէնէք,
միւշարիւյնէ, թէմատի հաեաթը, վէ քու-
հանայըղը վէ եպիսկոպոսըղը զէմանը
Քիւսէսէ է Միւլլթէ խայրը օլուռըը
կիւլը, Կիթարիթըզլիկնին տալին խայրըը
զմաւը հազգընաեա թէմէնիյաթտա պու-
լունմուշ արը:

Գեղյ. Հ. Գաբրիէլ Մ. Վ. Մէնէլի-
եան, շիֆահի նութգընտա, թէպրիքեա-
թընը պէնանտն սօճրա, միւշարիմէյն,
էվլէլ միւլէթիմիդտէ համայնէթէ, խալի-
խահըղա կիդէլ պիր նիւմուէն ոյանագ-
րադընը վէ սանիէնէվէթէպլէրիմիդն թէն
ըսագ զոտեմթըն տաւա զինստէ սայ ո ին-
թիմա միւնանաղը հալիքստա տէրքետը
օյան իւմիտէրին մուվաֆագըլէթինէ
շիւպէն խիլմէթիկինը պէնան, վէ սալիտն
տէ, ճէմաթըմըղա ինթիխաճը հիսս օ-
լուռան մուրթագամ վէ եէվմի պիր դաղէ-
նէնը թէ հալիքստի խուսուսըտուն Կ-րաթ-
րիպ լի. հաղըթն ինթիմի սայ ո հիւմէթ-
լէրին թէվէննի լիլէմի տիր:

Գեր. Կոռիտաս Վ. Աբազեան տախտիկ
կիւղէլ պիտ Զօճ իրատ իթմիշ տիր:

Իշպու. սուռայաբուն վէ նուխդպարնն Բ-
րաա օլունաուզը Էննաւէ, քլիխէ հալլի-
սինտէքի պսնաա միւզիզա կիւզէ բար-
չալար թէլընիւմազ օլմազտա պուլուն-
մուչ, վէ պէոյէհէ սաաթ ճեր կէշէնէ գա-
աար, թէլպրիքալթ, աշայիթի մէտէրթի
վէ մահզուզիւնէթ տէլամ Իսիպ, հէր քէս
վէմմուտիւն վէ մահզուզէն տաղըմաեա
պաշալմաշ ար :

ደካማነት

Կ-Քաթրիկէի ճէտիւ իր թագ. Սապպաղ-
եան էֆ. հաղթելէ ի թարգմանութեւ
թիւ պօլսեանի էպիսկոպոսոս, պիւնիւմ-
է Արք. Արք. վէ Եպիսկոպոսաթիւ Մօնս.
Պօլսեանի, Բիւստիւնի բաթրիք վէ քի-
ւի Մօնս. եւստի Ղարիպ, Կաթողիկոսա-
րանի թուանի քեաթիպլիւ վէ Բաթ-
րիկոսանի վէ քաթու քէհուսը Շէրեանի
Բոլսի էֆ. հաղթը պտւ լուսնու շարաթը
իշպո. զիեաթիւ թաւ իստրիւ ացուսաթ
օլուսաթ, էգճուէ Կ-Քաթրիք իր թագ.

էք. հազարէթլէրէր՝ Մէթպուրի մուսաղլաւ վէ
մուֆաշահաւորմըզ չէվքէթլու գուարթլէ
լու թէպաաբէրվէր Բատրիշահըմըզ էֆէն-
տիմիզ հազդէթլէրինէն էվաաթը ճէմիլէէ-
րինի զիքը ուսնա իւր, նայիլ օլաղկլտի
կի լուժֆը Շահաննէն տօլպըր թէկէք-
քուրաթըր ուպուտթլէթքաբանէսինի արդ
ու պլեան, վէ թէվաթիւրի շան ու իմլար
Շէհրիեարի իշին տուտար իթմիշ տիր։
Պատէնու Բէիսի Էքպիբի բուհաննիմիշ հա-
մէթլու Օնընըր Պիսու Բաքա հազրէթլէրի-
նին թախտաթըր բէտէրանէլէրինի զիքը ի-
ւր, ճէմաթի իսեաթլարըր թէմէննի իշ-
վիշ տիր։ Պու սըրաաա Մօնա Օրօքիւսն
նէրթ՝ իթլաեաննա, Արս. Սալեդեան Արք.
իթլաեաննա վէ արապնա, Արս. Ճիտոյ.
եան Եպիսկ. վէ Գեբը. Աճմեան Ծ. Վ.
էքմէնիճէ լիստիւր իւր մէվդիէ միշնարպ
նուժգլար իրաա իթմիշլէր տիր։ Մօնա.
Ղարդիպ իթլաեաննա կիւղէլ պիր պլսթէ
օգու մուշ տր։ Թաաուար, վէ չէրէզլէր
հանէթ միւքէմմէլ օլուպ, սուքթա պիր
սաաթտան զիեաաթ իթմիտաա իթմիշ, վէ
տալթլէրլէր Գիւաթրիզ բիւթպ. էֆ. հազ-
րէթլէրին թէքըար վէ թէքըար թէպրիք
վէ մէմուրիւթի ճէտիտնէլէր իշին շէնա-
պը Հազդեաննա մուվաթֆազըլթլէ վէ թէս-
նիւար թէմէննի իւլէնէրէք, զիւաթէթէ պու-
սուրէթլէ խիթմ վէ իթմիշ տիր։

ԱՐԻԶԷՆԻ ԹԷՇԷՔԻՐԻՐԻՑԷ

Իրւթպ. Պօղոս Պետրոս ԺԲ. Սապ-
պաղեան Կ-Բաթրիզ Էթ. հաղորթելուի մէ-
մուրիւնէթի ճէտիտէսինին պա իրաաէի աէ-
նէլիյի հաղորթի Բաաիւհան թաաաիզ պոյ-
րուրապսնաան աոյալը թէլէքթիւրաթըրը
միււպէլեին օլաաազ, մապէյնի Հիււալաոնա
պլը քըլծա աորթիթ ուպուտիւնէլթ քիւարաանէ
թաաաաի իյլէմիլ տիր:

ԲԱՆԱԽՅՍՈՒԹԻՒՆ

Ամենապատիւ ՊՕԶՈՍ ՊԵՏՐՈՍ ԺԲ.
ՍՍ.ՊՊԱ.ԸԵԱՆ Կաթողիկոս Պա-
րիարի Տանն Կիլիկիոյ, յԱթոռա-
նիս Եկեղեցւոյ Ս. Աստուածածնի,
յաւուր Օծուքեան 29/11 Սեպտ. 1904

«Ուրդի մարդոյ դէտ կացուցի զքեզ
Տանն Իսրայէլի» . (Եզէկ . Գ . 17) .

Արհիպաշխի Գերապայծառ Տեառք,
Գերապաշխի Վարդապետսք եւ Սրբեց-
եալ Մեծարգոյ Ժողովուրդ .

Քառասուն եօթը տարի առաջ, երբ արժանացուց զիս Աստուած Քահանայութեան տուրք եւ բարձր աստիճանին, քանիցս անգամ կրկնեց ինձ Սուրբ Անկեղեցի այս Աստուածային մեծ պատգամը. «Որքիւ մարդոյ զէտ կացուցի զքեզ ի վերայ Տանն Խորայէլի» ։ Այն ժամանակէն ի վեր, այս ահաւոր Սրբաձանը խորին կրկնազանգութիւն մը եւ սարսափ մը ձգած էր սրտիս մէջ, որ ինձի հաւատարիմ ընկեր եղաւ բոլանդակ Քահանայութեանս բազմամեայ չրջանին մէջ, որուն ազդեցութեան տակ եւ սուն տալովը կը խորհէի եւ կը գործէի, վախճալով մահաւանդ ընդդէմ անհաւատարիմ ղէտին եղած պատմաւորքէն։ Այս սուրբ երկվզալով զգածամ կ'աշխատէի անդադար անաչառ եւ խղճօրէն, ամենայն ճշդութեամբ ի գործ դնելով Տիրով հրամանները, նախանձ ունենալ եւ հոգ տանել մեր խնամոց յանձնուած Քրիստոսի արեւոյ զնուած հօտին հոգեոց փրկութեան, որչափ կը ներէր ինձ մարդկայինս տկարութիւնը։

նվել անցեալին մէջ աշխարհ տրամած էր լրացաւ այս սուրբ լիարժէք, երբ պարտաւորութիւններս սահմանեալ անձուկ շրջանի մը մէջ պարփակուած էին, և անոր համաձայն պատասխանատուութիւնը թեւ թեւ, ժրպիտ բաղմագատիկ կը ջրէր յիս

այլև խորհրդաւոր երկխօսք այժմ՝ երբ ոչ
միայն Գլխիկոյ տան մէջ անկեանք, այլ
համարեւ Տանն Գլխիկոյ հոգեւոր զէնաւ
պետաւորներն ինձ յանձնեց Աստուածային
սնդիկն՝ Եաւաթաւմուծներն, հակառակ
կամայեւ և միտմանս:

Անա այս վախով վարակեալ աղաչեցինք Ռեր Արժի. եղբայրակիցները աղաատ թողու զիս այս ծանր պաշտօնէն, ինասկելով իմ հասակիս և օկարութիւնսն. բայց ի գուր, զի այդ Աստուածաբարտ ախումբն իմ ատենէք խեղդեցին սկարիս ձայնը, և յանհնարին մանկեղով, ստիպեցեցալ չորդանիլ անոցն աղաչանքը, Վստահելով իման անոր չորաբաց վրայ, որ հաստատէ թէ՛ «Ջորութիւն իմ տկարութիւն երեսի»:

Ուրեմի աղարթովեան համար եղած
Աստուածային այս անսուս խոստման և
հիշող ձեռնառութեան յուսով պէտք ենք
արհեստի եւ Դուք ամենընդէ, գիւ-
նարով որ այդ խոստմունքն ընողը Ամե-
նաբարբի և Ամենակալ Աստուածն է, որուն
համարպաշտքը զօրութեան իրոյն ամաշխե կը
հալին ամեն դժուարութիւնք և խոչընդոքը,
«Աստուած մեր հուր ծախիչ է» :

Եթէ աչքէ անցինք Նորին Ամենապա-
րողութեան հանգէնները և տեսարաննե-
րը, կը տեսանք որ Նորին հօր զօրութե-
ան ամենամեծ ցոյցերը և անխաւար լու-
սոյ պայծարագոյն ճառաբայովը, մարդ-
կանօրն տկարութեան և լսեղճութեան ա-
մենամիջին օրերու մէջ ազդի ունեցած,
ծագած և յողորմած է։ Այսպէս եղած է
հին օրինաց մէջ Աստուծոյ ընտրեալ Իս-
րայէլի ժողովրդեան աւերով պատմութիւ-
նը, և զնոյն կը հաստատէ չնորհաց դա-
րուս մէջ տեղի ունեցած Բրիտառ-
նէական հաւատոյ ծաւալումը տարաց
ձեռքով, հակառակ մեծ դժուարութեանց
և հալածանաւ . «Չտկար ընտրեաց Աս-
տուած զի գէտն իմն խափանեցուց»։

Այն՝ գրտակից եմ այդ բարձր պաշ-
տամանն պարտաւորութեանց եւ կ'զգամ
անոր ճանրութիւնը, սակայն որչափ դժ-
ուար կ'երևուի մեզ մեր կազմութիւնը, եւ
մութեւ կնճռոտ կերպարանքի մէջ պատկե-
րանայ մեր հոգեկան վիճակը, նորչափ ալ
աւելի ուշտեղ հնգը արժարժեւ մեր յոյսը
ունի «Երկրից եւնջ դժուարինքն ի դիւ-
րինս, եւ առսպարեզն ի դաշտս»:

Հասցա Արհիպագատիւ Եղբարժք և օր-
րեցեակ Որդեակք, թօթափնք մեր վրա,
յէն հոգեկան տկար զգացումները և նո-
րոգները ի նորոգութիւն Քրիստոսի, և
նորոգելով միացեալմայն մեր զխառնորու-
թիւնները և ուսանելը, աշխատինք անձ-
նութեամբ թաւաք և անձանձիր հաւարա-
կութեամբ բարոյն և ազգիս կրթական
յառաջադիմութեան համար:

Ես՝ ինչպէս որ երգումով իսկ յանձն առած եմ, կը խոստանամ ոգւով չափ ճգնել և աշխատել, զոհելով իմ դիրքու- թիւնս, անբոքութիւնս և կեննքս իսկ զլիովուն ի տէր Ձեր, սիրեցեալ եղբարք և որդեակք՝ Սապակն և այն եւս լաւ գի- տէք թէ առանց Ձեր օգնութեան և ձեռն- տուութեան չեմ կարող բաղձանքիս հասնել, նուիրական երգժոնքս արդէն ա- տուել և Ձեր արդարացի փափաքներն և պահանջներն կատարել։

Ուխտ րարած եմ՝ Նուիրապետութեանս
 քարոզման և ուղղութեան մասնաւոր
 փոյթ տանելու, և այս հարկը զգացած են
 և կ'զգան ամէն անոնք որ Աստուծոյ Եւ-
 կեղեցւոյն վայելչութիւնը և փառքը կը
 սիրեն, բայց անոր իրազօրման համար
 պետք ունին Արհիպապօստ Եղայարեղացաց
 յորդ և համաձայն սոցալցութեանս:

Ուրտոս եւ ըրած ժողովրդեան ջերմե-
ռանդութիւնը եւ կրօնաթրութիւնը առա-
ւել քան զառաւել արծարծել եւ ծաւալել է
Բայց այդ ցանկալի վախճանիս հանդեր-
հատար, պէտք ունիմ արբակեաց վարդա-
պետաց եւ նախանձաւոր կրօնականաց որք
լին ուսուցիչասիրած եւ «Նախ առնել եւ
ուպեւ ուսուցանել» եւ որոնք միայն պիտի
գրաւեն մեր սէրը եւ առանձին խնամքը

Լօսնորաւան եազըլաղընա կէօրէ,
Գորօքի օրտուկեահընըն պիւր զըս-
մը՝ Մուգտէնին ճէնուպընտա, աիկէր
զըսմը՝ Լիաօեանկի իյէ Մուգտէն տէ-
միւր եօյու իւղէրինտէ ճէ՛մօյնըշ տըրօ

